

Teză de abilitare

Domeniul: FINANȚE

Raportarea Sustenabilă și Performanța Financiară
a Entităților Economice

Conf. univ. dr. Camelia Mirela BABA

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Secţiuni ale tezei de abilitare

1

**Realizări științifice
și profesionale**

2

**Planul de evoluție
și dezvoltare a carierei**

1

**Realizări științifice
și profesionale**

Raportarea sustenabilă a entităților economice și responsabilitatea față de mediu

Reorganizarea entităților economice prin divizare și strategii de dezvoltare sustenabilă

Sustenabilitatea financiară și raportarea performanțelor entităților economice

Măsurarea riscului de insolvență

Alte direcții de cercetare

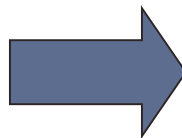

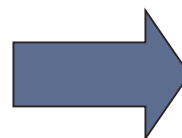
Raportarea sustenabilă

Reflectă responsabilitatea și angajamentul entităților economice față de problemele economice, sociale și de mediu

Raportul de sustenabilitate prezintă politicile și strategiile de dezvoltare durabilă a unei entități economice, precum și impactul pe care acestea îl au asupra economiei, societății și mediului.

Raportul de sustenabilitate reprezintă un instrument important de comunicare pentru companii.

Raportarea sustenabilă a entităților economice și responsabilitatea față de mediu

Obiective

- ❑ Vizează transparența și responsabilitatea companiilor față de aspectele legate de mediu.
- ❑ Analizează relația de dependență care poate exista între gradul de divulgare a informațiilor de mediu și diverși factori economico-financiari (performanța companiilor, mărimea acestora, vechimea entității economice și gradul de îndatorare).

*“Environmental Information Transparency—Evidence
from Romanian Companies”*

Raportarea sustenabilă și responsabilitatea față de mediu

Metodologie

- ❑ Pentru evaluarea transparenței față de aspectele legate de mediu, s-au extras date din rapoartele anuale și rapoartele de sustenabilitate pentru 100 de companii listate la Bursa de Valori București, companii care își desfășoară activitatea în zone cu impact major asupra mediului, cu activități și produse predispuse să provoace daune mediului înconjurător.
- ❑ Analiza relației de dependență dintre gradul de divulgare a informațiilor de mediu (DEI, Disclosing Environmental Information) și factorii financiari și nonfinanciari a fost testată prin mai multe abordări econometrice diferite.

“Environmental Information Transparency—Evidence from Romanian Companies”

Raportarea sustenabilă și responsabilitatea față de mediu

Metodologie

- ❑ Pentru fiecare dintre cele 100 de companii selectate s-a utilizat un indice pentru a măsura gradul de divulgare a informațiilor despre mediu. S-a atribuit un scor fiecărei companii analizate, în funcție de informațiile de mediu pe care le prezintă în rapoartele anuale sau rapoartele de sustenabilitate. Indicele de divulgare a informațiilor de mediu include un set de indicatori ai performanței de mediu.
- ❑ Scorurile obținute reflectă gradul de divulgare a informațiilor de mediu, transparența și responsabilitatea companiilor în ceea ce privește aspectele de mediu.

“Environmental Information Transparency—Evidence from Romanian Companies”

Raportarea sustenabilă și responsabilitatea față de mediu

Rezultate

- ❑ Rezultatele studiului au arătat că interesul pentru publicarea datelor de mediu este relativ scăzut. Cel mai mare scor obținut de companiile incluse în eșantion a fost de 15, comparativ cu valoarea maximă posibilă de 29. Din păcate, există încă o parte semnificativă a companiilor listate care sunt reticente în furnizarea de informații referitoare la impactul activităților lor asupra mediului.
- ❑ Rezultatele prelucrărilor econometrice arată că divulgarea informațiilor de mediu depinde în mare măsură de dimensiunea companiei și de performanța acesteia.

“Environmental Information Transparency—Evidence from Romanian Companies”

Raportarea sustenabilă și responsabilitatea față de mediu

Valoare adăugată

Rezultatele obținute pot contribui la:

- (a) îmbunătățirea practicilor de raportare și de divulgare a informațiilor de mediu;
- (b) creșterea transparenței și a conștientizării managerilor față de aspectele de mediu. Managerii ar putea folosi indexul nostru ca ghid pentru conceperea unui cadru de raportare a informațiilor de mediu în companii pe care le conduc;
- (c) schimbarea comportamentului / mentalității companiilor listate;
- (d) creșterea gradului de conștientizare a autorităților de reglementare și sprijinirea acestora în luarea unor măsuri care să determine companiile să dezvăluie efectul operațiunilor lor asupra mediului.

Reorganizarea entităților economice prin divizare și strategii de dezvoltare sustenabilă

Obiective

- Studiul pledează pentru nevoia de reorganizare și regândire a strategiei de afaceri, mai ales în contextul pandemiei generate de Covid-19.
- O soluție de redresare și reorganizare a activității entităților economice este divizarea parțială.

“The Demerger Impact upon Sustainable Development of Economic Entities: Evidence from Romania”

Reorganizarea entităților economice prin divizare

Metodologie

Pentru a evalua impactul divizării asupra dezvoltării sustenabile a entităților economice din România, s-a realizat atât o analiză statistică a performanței financiare înainte și după divizare, precum și o analiză de conținut a 268 de proiecte de divizare, pentru perioada aprilie 2012 – aprilie 2021.

“The Demerger Impact upon Sustainable Development of Economic Entities: Evidence from Romania”

Reorganizarea entităţilor economice prin divizare

Rezultate

- ❑ Rezultatele studiului indică faptul că nu există diferenţe semnificative între performanţa financiară (exprimată prin rata rentabilităţii activelor - ROA şi rata rentabilităţii capitalurilor proprii - ROE) înainte şi după divizare, însă divizarea are totuşi un efect pozitiv asupra companiilor ajutându-le să supravieţuiască, să-şi regândească strategia de afaceri şi să-şi continue activitatea pe termen lung.
- ❑ Divizarea nu determină o îmbunătăţire imediată a performanţei, ci mai degrabă o menţinere a nivelurilor de eficienţă pentru aproximativ patru ani după care este posibil să se înregistreze o uşoară creştere.

"The Demerger Impact upon Sustainable Development of Economic Entities: Evidence from Romania"

Reorganizarea entităţilor economice prin divizare

Rezultate

- ❑ Divizarea determină o independenţă sporită şi o concentrare asupra activităţilor de bază, asigurând astfel eficienţa şi dezvoltarea durabilă a companiilor. Divizarea permite separarea activităţilor competitive de cele mai puţin competitive, separarea riscurilor asociate fiecărei linii de activitate.
- ❑ O companie mai mică poate beneficia de o eficienţă mai mare în gestionarea, utilizarea mai eficientă a resurselor sale şi menţinerea profitabilităţii financiare pe termen lung.

“The Demerger Impact upon Sustainable Development of Economic Entities: Evidence from Romania”

Reorganizarea entităților economice prin divizare

Valoare adăugată

- ❑ Prelucrarea statistică realizată în cadrul acestui studiu oferă o analiză cuprinzătoare a impactului divizării entităților economice din România asupra performanței financiare și eficienței activității acestora.
- ❑ Analiza ratelor de rentabilitate financiară înainte și după divizare este deosebit de importantă pentru managerii unei entități economice deoarece vor fi în măsură să evalueze impactul și beneficiile divizării, să decidă asupra formei de restructurare pe care doresc să o implementeze în cadrul entității economice pe care o conduc.
- ❑ Studiul relevă implicațiile economice și financiare pe care procesul de divizare îl poate avea asupra dezvoltării durabile a entităților economice. ■

Reorganizarea entităților economice prin divizare

Valoare adăugată

- ❑ Atât managerii, cât și investitorii pot folosi rezultatele obținute în urma acestei cercetări pentru a evalua potențialul de creștere și dezvoltare al entităților economice rezultat în urma divizării.
- ❑ Rezultatele obținute în urma acestei cercetări pot constitui un model de bune practici pentru alte companii care se confruntă cu dificultăți financiare după pandemia de Covid-19.
- ❑ Cercetarea abordează divizarea din perspectivă financiară, analizând și efectele acesteia asupra dezvoltării durabile a entităților economice.

“The Demerger Impact upon Sustainable Development of Economic Entities: Evidence from Romania”

Sustenabilitatea financiară și raportarea performanțelor entităților economice

Considerații generale

Perioadele de criză economică și financiară impun companiilor necesitatea dezvoltării unui model de dezvoltare sustenabilă. O companie sustenabilă este o companie eficientă, iar eficiența se poate regăsi sub forma performanței financiare, a profitabilității, sau a productivității.

Sustenabilitatea financiară și raportarea performanțelor

entităților economice

Considerații generale

- ❑ Sustenabilitatea este o componentă economică pe care entitățile economice sunt nevoite să o integreze în strategiile lor de afaceri pentru a face față provocărilor, dar și pentru a-și asigura continuitatea și dezvoltarea activității pe termen lung.
- ❑ Sustenabilitatea are și o latură financiară evidențiată prin intermediul indicatorilor financiari. Obținerea de rezultate financiare favorabile (profit), dar și eficiența în utilizarea resurselor poate fi considerată o expresie a sustenabilității financiare.
- ❑ Zabolotnyy și Wasilewski (2019) definesc sustenabilitatea financiară a unei firme ca fiind capacitatea de a genera valoare pentru proprietari și de a oferi continuitate operațiunilor pe termen lung, utilizând o combinație optimă a investițiilor și a surselor de finanțare.

Sustenabilitatea financiară și raportarea performanțelor entităților economice

Obiective

- ❑ Performanța financiară a entităților economice a reprezentat subiect de discuție în majoritatea articolelor pe care le-am publicat în ultimii ani; fie că a fost analizată în corelație cu gradul de divulgare a informațiilor de mediu; fie că a fost analizată înainte și după procesul de reorganizare a unei entități economice; fie că a fost analizată ca dinamică în diferite sectoare de activitate (sectorul farmaceutic, construcții și industria textilă).
- ❑ În diagnosticarea stării de sănătate financiară a companiilor analizate, am utilizat următorii indicatori: rentabilitatea activelor, rentabilitatea capitalului, cifra de afaceri, rezultatul net, ratele de lichiditate, ratele de solvabilitate, gradul de îndatorare etc.

Sustenabilitatea financiară și raportarea performanțelor entităților economice

Articole

- ❑ Această secțiune are în vedere atât articole deja publicate, cât și articole în curs de publicare, un exemplu fiind cercetarea cu tema „***Sustenabilitatea financiară a companiilor din sectorul agricol***”. Articolul amintit, în curs de publicare, oferă o perspectivă financiară asupra sustenabilității companiilor din sectorul agricol, utilizând prelucrări econometrice a unor date financiare pentru un eșantion de 524 de companii din România, perioada de analiză fiind de 16 ani.
- ❑ Articolele deja publicate au în vedere performanța financiară a companiilor din diferite sectoare de activitate (sectorul farmaceutic, construcții și industria textilă).

*Articole elaborate cu tematica:
Raportarea performanţelor entităţilor economice*

Capitolul 3

- Evaluating the financial performance of Companies from the Pharmaceutical Industry
- The financial position and performance of the economic entities from the Light Industry
- Financial return in the field of constructions: What accounting issues should an investor know?
- Financial reporting in the Furniture Industry

Măsurarea riscului de insolvență

Obiective

Studiul se îndreaptă spre modele de previziune a riscului de insolvență. În acest sens, s-a proiectat un model pentru previzionarea riscului de insolvență care a fost testat econometric prin logit și modelele logistice.

*"Insolvency Risk Prediction Using the Logit and Logistic Models:
Some Evidences from Romania"*

Măsurarea riscului de insolvență

Metodologie

- ❑ Modelul, spre deosebire de modelele bazate pe funcții scor, se bazează exclusiv pe analiza fluctuației ratelor financiare în timp, mai exact pe informațiile furnizate prin intermediul situațiilor financiare.
- ❑ Modelul oferă rezultate valabile și fiabile în general și permite generalizarea datelor și implementarea rezultatelor în orice circumstanțe economice.

*“Insolvency Risk Prediction Using the Logit and Logistic Models:
Some Evidences from Romania”*

Măsurarea riscului de insolvență

Metodologie

- ❑ Modelul, conceput pentru avertizarea timpurie a dificultăților financiare ale entităților economice, se bazează pe un set de cinci indicatori, respectiv: indicatorul solvabilității generale, indicatorul solvabilității patrimoniale, indicatorul durată de conversie a creanțelor, indicatorul lichidității activelor și rata de rotație a activelor totale.
- ❑ Alegerea indicatorilor financiari a fost condiționată de disponibilitatea datelor financiare furnizate prin situațiile financiare.

Măsurarea riscului de insolvenţă

Metodologie

- ❑ A fost analizată situaţia insolvenţei din România, după criza financiară din anul 2008, pe o perioadă de cinci ani pentru 70 de companii din diferite sectoare de activitate.
- ❑ Pe baza modelului conceput, părţile interesate pot identifica firmele cu risc de insolvenţă şi pot decide oportunitatea iniţierii sau continuării relaţiilor de afaceri cu firmele respective.

*“Insolvency Risk Prediction Using the Logit and Logistic Models:
Some Evidences from Romania”*

Măsurarea riscului de insolvență

Rezultate

- ❑ Toți cei cinci indicatori care compun modelul au înregistrat o tendință descendentă (în ultimii trei ani care preced intrarea într-o stare de insolvență) și valori în afara intervalelor considerate normale pentru companiile sănătoase (înregistrând niveluri mai mici decât valorile minime acceptate).
- ❑ Incapacitatea de a onora obligațiile creditorilor, decapitalizare accelerată, întârzieri în creșterea în colectarea valorii bunurilor și serviciilor vândute, lipsa lichidității reale și utilizarea ineficientă a activelor sunt cele cinci măsuri care, împreună, au dus la o situație iminentă de insolvență a companiilor incluse în eșantion.

Măsurarea riscului de insolvenţă

Valoare adăugată

- Pe baza modelului conceput, părțile interesate pot identifica firmele cu risc de insolvenţă și pot decide oportunitatea inițierii sau continuării relațiilor de afaceri cu firmele respective.
- S-a conceput un model de diagnostic al riscului de insolvență model, utilizabil de orice parte interesată de sănătatea unei entități economice.
- Permite generalizarea datelor și implementarea rezultatelor în orice circumstanțe economice.

*“Insolvency Risk Prediction Using the Logit and Logistic Models:
Some Evidences from Romania”*

Alte direcții de cercetare

- Cyclicalit** of Fiscal Policy in the European Union
- Explaining The EU Regional Economic Growth Through Regional - And Country-Level Achievements in Education**

Cyclicality of Fiscal Policy in the European Union

- ❑ Analizează modul în care funcționează politica fiscală de-a lungul fazelor ciclului economic, mai exact verifică caracteristicile prociclice ale acestei politici. Eșantionul include țările UE, cu excepția Ciprului și Maltei, pentru perioada 1995-2014.
- ❑ Pentru a măsura prociclicitatea și modul în care politica fiscală răspunde la stimuli sociali și politici s-au folosit regresii multiple.
- ❑ S-a constatat că pe parcursul întregii perioade analizate majoritatea țărilor au condus o politică fiscală prociclică, indiferent dacă au fost țări dezvoltate sau țări în curs de dezvoltare.

Explaining The EU Regional Economic Growth Through Regional - And Country-Level Achievements in Education

- ❑ Analizează impactul pe care-l au asupra creșterii economice la nivel de țară și la nivel regional UE factori precum investițiile în educație și ICT (Information and Communication Technologies). Metodologia cercetării utilizează modele cu efecte mixte cu mai multe niveluri, iar datele cuprind perioada 2001-2017 și sunt disponibile pe Eurostat.
- ❑ Studiul arată că realizările în domeniul educației atunci când sunt semnificative generează efecte pozitive pentru creșterea regională atât în noile state membre (NMS), cât și în statele membre vechi (OMS) și încearcă proiectarea unor măsuri pentru politicile regionale-naționale în educație și ICT.

2

**Planul de evoluție
și dezvoltare a carierei**

Experiența didactică

Experiența în activitatea de cercetare

Relația cu mediul de afaceri

Strategii viitoare de dezvoltare și evoluție a carierei

Experiența didactică

- Experiență de 22 de ani în învățământul superior.
- Activitatea didactică și de cercetare s-a derulat în cadrul Departamentului de Finanțe, Contabilitate și Teorie Economică, Facultatea de Științe Economice și Administrarea Afacerilor, Universitatea Transilvania din Brașov.
- Am participat la diverse activități de natură didactică, științifică și de cercetare.
- Am susținut ore de curs și seminar.
- Am participat la cursuri de formare și dezvoltare profesională.
- Din anul 2008 sunt coordonator al programului de studii Contabilitate și Informatică de Gestiune, nivel licență, învățământ la distanță.
- Am îndrumat un număr mare de studenți și masteranzi în realizarea lucrărilor de licență și disertație.
- Participarea, în fiecare an la comisii de licență și disertație în calitate de membru.

Experiența în activitatea de cercetare

- ❑ După susținerea tezei de doctorat, cu titlul „*Instrumente și rapoarte contabile utilizate în analiza și deciziile manageriale*”, sub îndrumarea doamnei profesor doctor Mihaela Dumitrana, la ASE București, activitatea mea de cercetare științifică a vizat în principal raportarea financiară și non-financiară a entităților economice, precum și analiza financiară a principalilor indicatori furnizați de situațiile financiare.
- ❑ Preocupările mele științifice converg către teme care se încadrează atât în domeniul finanțelor în general (a finanțelor corporative în particular), cât și în domeniul fiscalității și al contabilității; cu accent pe raportarea sustenabilă și măsurarea performanțelor financiare ale entităților economice din România.

Activitatea ştiinţifică

Studiile şi cercetările realizate au fost valorificate prin publicarea de:

- 6 articole publicate în reviste ISI cu scor de influenţă (AIS) nenul
- 5 cărţi sau capitole din cărţi publicate la edituri naţionale
- 15 articole indexate în baze de date internaţionale
- 9 lucrări ştiinţifice publicate în volumele unor conferinţe naţionale sau internaţionale, cu comitet de recenzori, dintre care 5 sunt publicate în volumele conferinţelor internaţionale indexate ISI Web of Knowledge.
- 8 participări în calitate de membru în proiecte câştigate prin competiţie

Relația cu mediul de afaceri

- ❑ Am colaborat cu diverse entități economice, ocupând postul de economist în cadrul compartimentului financiar-contabil. Pe lângă activitatea financiar-contabilă, m-am ocupat și de raportări financiare interne și externe.
- ❑ Sunt membru activ al CECCAR Brașov, din anul 2008, în calitate de expert contabil și lector formator abilitat în cadrul Programului Național de Dezvoltare Profesională Continuă, pentru disciplinele: Fiscalitate, Standarde Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și Contabilitate financiară.
- ❑ Am colaborat, în calitate de lector formator, și cu alte două entități economice private: Centrul de Formare și Perfecționare "Perfect Service" din București (2002-2007) și Centrul de Formare și Perfecționare "Form Expert" din București (2008-2009).

Strategii viitoare de dezvoltare și evoluție a carierei

- Constituirea și consolidarea unor echipe de cercetare care să contribuie la dezvoltarea cercetării științifice în domeniile de interes.**
- Îmi propun să continui activitatea de cercetare pe mai multe direcții, cu mențiunea că pilonul central al acestor preocupări va fi conceptul de raportare integrată și dezvoltare sustenabilă a entităților.**
- Continuarea activității de cercetare în domeniul raportării sustenabile și de mediu, cu implicații asupra dezvoltării sustenabile și creșterii performanței financiare a entităților.**

Strategii viitoare de dezvoltare și evoluție a carierei

- Extinderea ariei de cercetare către raportarea integrată și relația de dependență cu eficiența și dezvoltarea sustenabilă a companiilor din România, dar și din țările UE.
- Studiul metodelor moderne de cercetare, analiză și evaluare a performanțelor la nivelul entităților.
- Impactul crizei provocate de pandemia declanșată de virusul SARS-CoV-2 asupra performanței financiare a entităților din diferite sectoare de activitate.

Strategii viitoare de dezvoltare și evoluție a carierei

- ❑ Studiul factorilor de risc ce pot afecta performanța financiară a entităților.
- ❑ Intensificarea activității de cercetare științifică și didactică în direcția gestiunii și planificării financiare la nivelul entităților.
- ❑ Implicarea în proiecte de cercetare și proiecte în parteneriate pentru dezvoltarea relațiilor dintre specialiști proveniți din universități diferite, din țară și din străinătate.
- ❑ Încurajarea dezvoltării colaborării interdisciplinare cu cadre didactice din alte departamente din facultate și din universitate, pentru realizarea de lucrări științifice și proiecte de cercetare.

Strategii viitoare de dezvoltare și evoluție a carierei

- Îmbunătățirea vizibilității activității mele de cercetare, prin publicarea în reviste ISI, cu factor de impact cât mai ridicat.
- Participarea la conferințe internaționale cu scopul de a asigura creșterea vizibilității mele și a instituției din care provin, pe plan național și internațional, și pentru o diseminare cât mai largă a rezultatelor cercetării.
- Continuarea colaborării cu echipa de cercetare deja formată și constituită din colegi ai Facultății de Științe Economice și Administrarea Afacerilor, Universitatea Transilvania din Brașov, dar și cu colegi și specialiști din alte centre universitare.
- Obținerea certificatului de abilitare și evoluția spre un grad didactic superior.

Obiective din sfera activității didactice

- Îmbunătățirea activității didactice prin implicarea cât mai bună alături de studenți în procesul educațional.
- Îmbunătățirea și actualizarea conținuturilor disciplinelor predate.
- Publicarea de cursuri didactice noi, adaptate exigențelor curente ale pieței muncii.
- Îmbogățirea fondului documentar cu publicații de specialitate pentru biblioteca Universității Transilvania din Brașov.
- Orientarea spre publicarea unor cărți sau capitole în cărți, prin edituri de prestigiu internaționale și naționale, alături de colegii mei, cadre didactice.

Obiective din sfera activității didactice

- Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu instituțiile financiare și entitățile economice private, în vederea îmbunătățirii activităților de practică și adaptării pregătirii teoretice și practice a viitorilor economiști la cerințele reale ale pieței muncii.
- Sprijinirea studenților prin elaborarea unor programe adecvate de practică.
- Colaborarea cu specialiștii din mediul privat, în cadrul activității de predare.

Obiective din sfera activității didactice

- Participarea la realizarea unor parteneriate între facultate și mediul de afaceri, în vederea stimulării cercetării și dezvoltării ideilor inovative.
- Participarea activă la menținerea și intensificarea colaborării cu organismul profesional CECCAR Brașov.
- Atragerea și implicarea studenților în lucrări de cercetare și prezentarea lor în cadrul sesiunilor studentești.
- Participarea la seminarii, work-shopuri sau alte variante de pregătire care vizează dezvoltarea performanței didactice și, de asemenea, participarea la schimburi de experiență în țară și străinătate, la universități partenere, în cadrul programului Erasmus +.

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Vă mulțumesc pentru atenție!

